

Número 7, desembre 2001

Informe de la 67a IFLA Council and General Conference (Boston, agost de 2001): aspectes generals del congrés i informe de les activitats dels comitès permanents de les seccions de Catalogació i Educació i Formació

[ASSUMPCIÓ ESTIVILL RIUS¹](#)

Facultat de Biblioteconomia i Documentació

Universitat de Barcelona

estivill@fbd.ub.es

1 Aspectes generals del congrés

Enguany el congrés de l'IFLA s'ha reunit a Boston sota el lema "Biblioteques i bibliotecaris: marcant la diferència en l'era del coneixement" ("Libraries and librarians: making a difference in the knowledge age"). El divendres 18 d'agost, just abans de l'inici del congrés, hi havia registrats un total de 4.489 congressistes que representaven 149 països; la xifra augmentà fins a 5.573 inscrits en acabar el congrés. Aquest ha estat, de molt, el congrés més concorregut de tota la història de l'IFLA, i ha superat amb escreix les inscripcions del congrés de 2000 a Jerusalem, que, per les circumstàncies tan polititzades de la convocatòria, només aplegà uns 1.400 congressistes. A més, al congrés de Boston hi han pogut assistir molts becaris de països en vies de desenvolupament gràcies a les nombroses ajudes econòmiques aconseguides: el ministeri danès d'affers estrangers, DANIDA, ha becat 30 bibliotecaris d'Àsia i Àfrica; la Library Association del Regne Unit ha concedit 4 beques; el Comitè francès de l'IFLA, 12; l'Open Society Institute ha atorgat unes 40 ajudes a bibliotecaris de la Federació Russa, i el Comitè Organitzador del congrés als Estats Units ha aconseguit ajudes per a 93 becaris de 50 països.

Si bé els congressos de l'IFLA tenen tots una estructura molt ben definida que deixa poc marge a la improvisació i que segueix un calendari, i fins i tot uns horaris, molt estrictes per a les nombroses activitats que hi tenen lloc —reunions de comitès permanents, taules rodones i grups de treball, sessions obertes de les diverses seccions i divisions, seminaris i tallers de treball, activitats socials, conferències, visites a biblioteques, etc.—, el

congrés de Boston s'ha caracteritzat per una organització excel·lent que passava per una informació sempre actualitzada i visible, una bona senyalització, i tot un cos de voluntaris ben disposats a atendre els congressistes. El congrés ha palesat l'experiència dels bibliotecaris americans en l'organització de congressos de grans dimensions — recordem que l'American Library Association aplega uns 61.000 membres—, i també la voluntat de servei a la comunitat tan característica de les biblioteques d'aquell país. És cert que, arran de les visites a biblioteques, alguns dels assistents van quedar una mica decebuts d'unes instal·lacions que no sempre són mostraris de disseny i que, en alguns casos, fins i tot poden tenir l'aparença de certa deixadesa; però és cert també que, en entrar-hi, a part de l'impacte de la riquesa dels fons i d'unes col·leccions molt ben dotades, fa l'efecte que la biblioteca existeix per servir l'usuari i que, sigui de la minoria que sigui —tots pertanyem a alguna minoria—, sempre hi trobarà la informació que necessita. A tall d'anècdota, cal dir que alguns dels congressistes comentaven que havien trobat molta més informació —mapes i tota mena de fullets gratuïts— sobre la ciutat a la Boston Public Library que al centre d'informació turística i que, per descomptat, els havien atès d'una manera molt més personalitzada i atenta.

El congrés ha tingut lloc entre el 16 i el 25 d'agost; s'hi han celebrat més de 260 sessions —a part de les reunions dels distints grups de treball que funcionen dins de cada secció—, i s'hi han presentat nombrosos treballs, la majoria dels quals es poden llegir a la web del congrés.² El 16 i el 25 d'agost tingueren lloc les reunions dels òrgans de govern de l'IFLA, de la Junta Professional, i de les juntes coordinadores de cada una de les vuit divisions de l'organisme. El 17 i el 24 d'agost se celebraren les dues reunions que mantenen en cada congrés els comitès permanents de les distintes seccions i taules rodones. El diumenge 18 d'agost el Consell de l'IFLA, format pels representants de les institucions que en són membres, es reuní en una primera sessió que continuà el divendres 24 d'agost. D'acord amb els estatuts antics, el Consell es reunia cada dos anys per votar la renovació dels membres de la Junta Executiva i decidir qüestions relatives a la política i als procediments de l'IFLA. Amb els nous estatuts, el Consell es reuneix anualment, però les votacions per escollir els membres de la Junta Executiva i de la presidència de l'organisme es fan per correu. A part de les intervencions més protocol·làries i dels informes de la Junta Professional, i de diversos grups de l'IFLA, entre els punts inclosos en l'agenda de les dues sessions del Consell destaquen els següents:

- *Presentació formal dels resultats de les eleccions per correu a la presidència de l'IFLA i a la renovació de les places de la Junta de Govern.* D'acord amb els resultats de les eleccions, Christine Deschamps continuarà com a presidenta de l'IFLA durant el període 2001–2003, data en què la succeirà Kay Raseroka, directora dels serveis bibliotecaris de la University of Botswana, que va resultar elegida com a futura presidenta de l'IFLA en les primeres eleccions celebrades per correu que han tingut lloc d'acord amb els nous estatuts. A partir d'aquest agost, Raseroka actuarà com a vicepresidenta de l'IFLA per a un període de dos anys fins que prengui possessió del càrrec de presidenta l'agost de 2003. Els altres candidats eren Nancy John, dels Estats Units, i Børge Sørensen, de Dinamarca. Pel que fa a les eleccions parcials dels membres de la Junta de Govern, han resultat elegits: Derek Law (Regne Unit), Sissel Nilsen (Noruega), Alex Byrne (Austràlia), Ana Maria Peruchena Zimmerman (Argentina), Jianzhong Wu (Xina), Sally McCallum (Estats Units) i Ellen Tise (Sud-àfrica).
- *Presentació de l'informe anual a càrrec del secretari general, Ross Shimon.* L'informe destacà que els nous estatuts de l'IFLA han estat

aprovats als Països Baixos on l'organisme té la seva seu. Les eleccions, amb una participació d'un 44% —la més alta fins avui—, es feren ja segons aquests estatuts. Shimon també mencionà, entre d'altres, els temes següents: els canvis organitzatius del personal provocats per la llarga baixa per malaltia de Carol Henry; el canvi de seu del web de l'IFLA que deixarà d'estar hostatjat a la National Library of Canada; els problemes financers d'alguns dels programes de la institució que han fet que els programes centrals o bàsics —*core programmes*— passin a tenir la consideració d'activitats centrals o bàsiques —*core activities*—, i els problemes econòmics de la FID i l'oferta de l'IFLA d'aixoplugar-la perquè pugui mantenir les seves activitats. Finalment, també féu al·lusió a algunes de les publicacions més recents —com per exemple les directrius de biblioteques públiques, *The public library service: the IFLA/UNESCO guidelines for development*, i les actes del darrer congrés internacional de la Continuing Professional Education Round Table.

- *Presentació de l'informe econòmic de l'any 2000 a càrrec del tresorer de l'IFLA, Derek Law.* L'informe féu palès que l'economia de la institució és prou saludable, ja que la principal font d'ingressos —els seus membres— augmenta anualment. Tanmateix, els programes centrals es mantenen a base d'ajudes puntuals que han anat disminuint els darrers anys; aquest fet és el que n'ha aconsellat la reconversió a activitats centrals, ja que com a tals no necessitaran una infraestructura tan organitzada com la dels programes.
- *Proposta de noves categories de membres.* El Consell aprovà unànimement la proposta presentada per Derek Law d'acceptar una nova categoria de membres —amb una quota molt reduïda i només amb dret a eleccions en les seccions de què formen part— per a subunitats d'aquells organismes que ja són membres institucionals de l'IFLA.
- *Informe sobre la Divisió VIII, d'Activitats Regionals.* El Consell fou informat que el grup que havia d'assessorar sobre la continuïtat d'aquesta Divisió —l'eliminació de la qual fou proposada a Bangkok arran de la reforma dels estatuts— havia decidit fer-ne un informe positiu. Així mateix, també s'insistí en una participació més activa d'aquesta Divisió en les activitats de l'IFLA.
- *Presentació de la campanya “@your library”.* El president de l'American Library Association, John W. Berry, presentà la campanya promocional “@your library” que l'ALA llançà nacionalment al mes d'abril durant la Setmana de la Biblioteca. Berry mostrà, mitjançant un vídeo, l'acceptació de l'eslògan per part de les biblioteques nord-americanes i els molts usos que en fan per promoure'n els serveis i l'ús. Assenyala també que aquesta és la campanya més gran empresa fins ara, i n'apuntà els objectius: aconseguir més consciència de la biblioteca; augmentar-ne l'ús, i obtenir més suport econòmic. L'IFLA declarà que, amb el vistiplau de l'ALA, ha assumit aquesta campanya i que ja ha començat a traduir l'eslògan a diverses llengües.³
- *Presentació i votació de les mocions i resolucions presentades per FAIFE i l'ALA sobre Cuba.* FAIFE (Free Access to Information and Freedom of Expression), una de les activitats centrals de l'IFLA, i l'American Library Association, presentaren sengles resolucions contra l'embargament del govern dels Estats Units a Cuba que dificulta l'exportació de materials i la circulació de la informació. La resolució de FAIFE també incloïa una advertència al govern cubà per a l'eliminació d'aquelles polítiques que obstaculitzen l'accés a la informació. Totes dues resolucions foren àmpliament debatudes pel Consell, que decidí fusionar-ne alguns dels aspectes. La resolució de FAIFE es publicà al número 7 de l'*IFLA express*.

En la darrera sessió del Consell es presentaren els dos propers congressos: el de 2002 a Glasgow —amb acompanyament de gaites— i el de 2003 a Berlín. S'ha obert també la convocatòria per presentar candidatures per al 2007, ja que fins a aquesta data ja estan assignades totes les ciutats on se celebrarà l'esdeveniment anual -Buenos Aires (2004), Oslo (2005) i Seül (2006).

A continuació de la primera sessió del Consell, tingué lloc la inauguració de l'exposició que aplegà uns 200 expositors. En aquest congrés l'exposició ha estat particularment interessant, ja que la seva localització geogràfica ha facilitat la presència d'un gran nombre de biblioteques, associacions professionals, editorials especialitzades i tota mena de proveïdors de productes i serveis bibliotecaris. L'exposició, molt diàfana i ben organitzada, restà oberta fins al dimecres a la tarda. Amb uns horaris degudament anunciats, alguns dels expositors feren presentacions i demostracions ben estructurades dels seus productes.

La inauguració oficial del congrés tingué lloc el dilluns 20 d'agost. Consistí en les paraules de benvinguda de la presidenta i del representant del comitè organitzador local, de l'informe anual de la presidenta i de la conferència inaugural "Ordinary resurrections: literacy, hope and education in the third world and the U.S.A.", a càrrec de Jonathan Kozol, un reconegut autor i crític social, que posà sobre la taula les desigualtats educatives de la societat nord-americana. En aquest acte també hi hagueren actuacions d'un grup de danses populars irlandeses i d'un conjunt de música espiritual negra.

Christine Deschamps començà el seu informe anual fent referència a l'augment experimentat els darrers anys dels membres de l'IFLA, al procés d'aplicació dels nous estatuts de l'entitat i al desenvolupament dels procediments requerits per aquesta normativa. El vot per correu de les darreres eleccions, previst en els estatuts, ha afavorit molta més participació i ha enfortit l'esperit democràtic de la institució. Destacà també els esforços fets per ajudar les biblioteques i els bibliotecaris de països en vies de desenvolupament i les ajudes aconseguides tant de la UNESCO com d'altres institucions que, com ara DANIDA i diverses associacions de bibliotecaris, ofereixen beques per a l'assistència al congrés, o com ara l'OCLC, que té un programa de formació destinat a bibliotecaris d'aquells països.

Deschamps dedicà una part important del seu informe a explicar els problemes econòmics que estan experimentant els antics programes centrals i que han aconsellat de transformar-los en activitats centrals. El pressupost per al manteniment d'aquests programes provenia d'altres institucions, principalment de les biblioteques nacionals que els hostatjaven i que sovint també els finançaven. Aquestes ajudes han anat disminuint amb els anys, i ara es presenta una situació que sembla greu si no es troben ajudes addicionals. El mateix manteniment d'IFLANet —el lloc web de l'IFLA—, que fins ara es feia des de la National Library of Canada, està en perill si no es troba ràpidament una alternativa per hostatjar-lo.

Pel que fa a les relacions externes de l'IFLA, Deschamps resumí els viatges que ha fet al llarg de l'any —a Kosovo, a Brasil, a Canadà, a Granada i Sevilla, a Sud-àfrica, etc.—, i les reunions d'associacions professionals a les quals ha assistit. Destacà la importància que es comença a donar a la informació i a les biblioteques a escala internacional i de part dels organismes de govern.

La darrera part de l'informe fou dedicada a explicar els canvis organitzatius

que s'han dut a terme a les oficines centrals de l'IFLA a l'Haia, i a com s'organitzaran els nous òrgans de govern com a resultat del canvi d'estatuts. Finalment, la presidenta subratllà que l'IFLA representa les biblioteques de tot el món i en defensa el seu estatus i les seves funcions.

El congrés es clausurà oficialment el 24 d'agost. El dissabte 25 encara hi hagué reunions dels diversos òrgans de govern i professionals. A part de les nombroses visites organitzades a les biblioteques de Boston i rodalia, la majoria de vespres hi hagueren les activitats socials de rigor que donen als congressistes l'oportunitat de parlar de manera més distesa amb els seus col·legues i fer noves coneixences i contactes. Les diverses recepcions tingueren lloc als locals de l'exposició, a la Boston Public Library, al Museum of Sciences, a la Harvard University i al Massachusetts Institute of Technology.

Tot i que són prèvies al congrés, ha estat amb motiu d'aquest esdeveniment que s'ha començat a fer públiques les prioritats professionals de l'IFLA. Aquesta llista programàtica, elaborada per la Junta Professional de l'organisme, ha de servir de directriu per guiar les seves activitats i actuacions i també perquè cada secció dissenyi el seu pla estratègic per al proper bienni. El document que les estableix i les exposa inclou les prioritats següents:⁴

- Donar suport al paper de les biblioteques dins de la societat.
- Defensar el principi de la llibertat d'informació.
- Promoure l'alfabetització, la lectura i l'aprenentatge continuat.
- Proporcionar l'accés sense restriccions a la informació.
- Equilibrar els drets de propietat intel·lectual dels autors amb les necessitats dels usuaris.
- Promoure el fet de compartir recursos.
- Preservar la nostra herència cultural.
- Desenvolupar els professionals de les biblioteques.
- Promoure estàndards, directrius i pràctiques adequades.
- Donar suport a les infraestructures de les associacions professionals.
- Representar les biblioteques en el mercat tecnològic.

A continuació es repassen les activitats del Comitè Permanent de la Secció de Catalogació i del Comitè Permanent de la Secció d'Educació i Formació (Education and Training) i els treballs presentats a les seves sessions obertes, així com la sessió oberta de la Divisió de Control Bibliogràfic.

2 Activitats i treballs del Comitè Permanent de la Secció de Catalogació

2.1 Les reunions generals del Comitè Permanent

Tal com està establert, els comitès permanents de cada secció mantenen dues reunions plenàries: una a l'inici del congrés i l'altre al darrer dia —enguany tingueren lloc el dissabte 18 d'agost i el divendres 24 d'agost. D'acord amb l'agenda establerta, el Comitè Permanent de la Secció de Catalogació tractà dels temes següents: elecció dels nous càrrecs del comitè; aprovació de l'acta de les reunions del grup en el congrés de Jerusalem (2000); revisió de l'estat de comptes del pressupost de la Secció; revisió del pla d'acció per al bienni 2000–2001 i preparació d'un pla estratègic per al bienni 2002–2003 a partir de la llista de prioritats de l'IFLA que s'ha fet pública darrerament; preparació de les sessions obertes i seminaris de treball per als congressos de Glasgow (2002) i Berlín (2003);

presentació d'informes sobre les activitats de la Secció durant el Congrés, del seu butlletí —SCATNews— i de la Junta Coordinadora de la Divisió de Control Bibliogràfic, i presentacions dels projectes actuals de la Secció a càrrec dels responsables respectius. Com a resultat de les eleccions, Barbara Tillett, de la Library of Congress, i Kerstin Dahl, de la Lund University a Suècia, continuen en els seus càrrecs respectius de presidenta i coordinadora d'informació i editora de SCATNews; Gunilla Jonsson, de la Biblioteca Reial de Suècia, actuarà de secretària de la Secció en els pròxims dos anys.

Pel que fa als temes que afecten la Divisió de Control Bibliogràfic on està inscrita la Secció, s'informà de la impossibilitat de mantenir el Programa de Control Bibliogràfic Universal com a tal; com tots els altres programes de l'IFLA, ara tindrà la consideració d'activitat central. El Permanent UNIMARC Committee (PUC), que depèn de la Divisió i que està hostatjat a la Deutsche Bibliothek (DB), també passa dificultats econòmiques, i la seva permanència a la DB només està assegurada fins al 2002. Tillett també informà de l'interès de l'European Library Automation Group (ELAG) per l'estudi *Functional requirements for bibliographic records* i perquè l'IFLA, i en el seu nom la Secció, actuï com a coordinadora de les activitats que es generin a partir de l'estudi i doni directrius per a la seva aplicació i per al seu desenvolupament. En aquest sentit, a la darrera reunió del Comitè es decidí la possible creació d'un grup de treball que assumeixi aquestes funcions.

El Comitè decidí que al congrés de Glasgow organitzarà un taller sobre la *International standard bibliographic description for serials and other continuing resources* (ISBD(CR)) —antiga ISBD(S)— i la seva aplicació. Així mateix, també se suggerí que a la sessió oberta del taller es presentin treballs sobre el tema de la interoperabilitat entre catàlegs i bases de dades i sobre metadades en general i les aplicacions del Dublin Core (DC).

Barbara Tillett informà que enguany es compleixen quaranta anys dels Principis de París i que per celebrar l'aniversari s'ha pensat organitzar un congrés internacional sobre regles de catalogació. Tot just ara es comença a pensar en aquesta celebració que probablement tindrà lloc en els propers dos anys.

Christel Hengel, de la Deutsche Bibliothek, informà del projecte Renardus, un projecte de la Unió Europea que té l'objectiu de millorar l'accés de la comunitat acadèmica als serveis d'informació europeus existents a Internet. En el projecte, hi participen set països europeus per elaborar un portal temàtic que comuniqui diversos catàlegs de recursos d'Internet amb el protocol Z39.50. Hengel explicà breument els detalls tècnics i de contingut del projecte.⁵ Per la seva banda, Paul Bunn, cap dels Catalogue Services de la British Library, anuncià que aquesta biblioteca està planificant el traspàs d'UKMARC a MARC 21 que es durà a terme el 2003.

A continuació es fa un resum de l'estat actual dels projectes que la Secció de Catalogació té encetats. Al llarg dels dies del congrés els grups que s'encarreguen de cada un d'aquests projectes mantingueren diverses sessions de treball per complementar la feina que, al llarg del curs, es fa mitjançant el correu electrònic.

2.2 Projectes de la Secció de Catalogació

Des del darrer congrés de Jerusalem s'han donat per acabats dos dels projectes que la Secció tenia en marxa: la revisió de les antigues GARE

(*Guidelines for authority and reference entries*) que, amb el títol *Guidelines for authority records and references (GARR)*, han estat publicades per Saur,⁶ i l'informe *Structures of corporate name headings* del Working Group on FSCH (Form and Structure of Corporate Headings) que ha estat publicat a IFLANet.⁷ Així mateix, cal destacar que en els darrers mesos s'ha procedit a la revisió mundial de les versions actualitzades de la ISBD(M) i la ISBD(CR) —antiga ISBD(S). Més avall s'informa d'aquests dos projectes.

També en relació amb els textos ISBD, cal tenir present que la política de l'IFLA és la de publicar-los a IFLANet. Actualment ja estan disponibles en format digital l'edició revisada de la ISBD(G) (1992), la segona edició revisada de la ISBD(A) (1991), i la ISBD(ER) (1997). Una vegada revisada la ISBD(M) també es farà pública al web de l'IFLA.⁸

2.2.1 Les ISBD

L'ISBD Review Committee, liderat per John Byrum de la Library of Congress, s'ocupa sobretot de qüestions generals de manteniment i harmonització dels textos, i de fer el seguiment dels diversos projectes de revisió o actualització de les normes. Un dels darrers projectes d'aquest grup era la revisió de la ISBD(M) a partir de l'estudi *Functional requirements for bibliographic records* (FRBR). Aquest estudi estableix un registre nacional bàsic que afecta els elements de la descripció que poden considerar-se opcionals; va ser bàsicament per solucionar aquest tema que s'emprengué la revisió d'aquell text. Durant la darrera primavera es dugué a terme la revisió mundial de la ISBD(M), i en les tres reunions que el grup ha tingut al llarg del congrés s'han analitzat les esmenes proposades. Queden encara alguns temes per acabar d'estudiar —com ara el mateix concepte d'*opcionalitat* i les fonts d'informació de les àrees 3 i 5 de la descripció—, i l'addició de més exemples abans que el text revisat es publiqui a IFLANet.

L'ISBD Review Group destacà la cooperació amb els comitès encarregats d'alguns codis catalogràfics internacionals i nacionals —com ara les mateixes AACR i les regles russes— i les propostes rebudes d'aquests grups. Certament, la catalogació és un tema on els acords internacionals són necessaris i, afortunadament, són possibles.

Com a projecte immediat, el grup vol treballar en unes directrius que guiïn l'ús de les designacions generals de material en els casos d'aquells documents que s'han de descriure a partir de diverses ISBD.

2.2.2 La ISBD(S)

El grup de treball que revisa la ISBD(S) està dirigit per Ingrid Parent de la Secció de Catalogació; hi participen també representants de la Secció de Publicacions Seriades de l'IFLA, de la xarxa ISSN i de les AACR. El treball d'actualització s'ha fet de manera coordinada amb la revisió del capítol 12 de les AACR i de les directrius de descripció de l'ISSN, i es pot dir que s'ha arribat a una harmonització total amb l'ISSN en dos punts essencials: les definicions i els canvis de títols que es consideren majors i menors.

Com en el cas de la ISBD(M), la revisió mundial del nou text de la ISBD(S) —la *International standard bibliographic description for serials and other continuing resources* (ISBD(CR))— s'ha dut a terme durant la darrera primavera i es preveu que abans de finalitzar el 2001 estarà llest per publicar-lo. Durant el congrés de Boston, el grup es reuní el diumenge 19

d'agost per discutir alguns dels comentaris rebuts. De tots ells, potser un dels que afecten qüestions més de fons és la proposta del text revisat d'acceptar les bibliografies nacionals com a font principal d'informació de les zones 3 i 4 de la descripció i també l'ús que es proposa dels claudàtors per donar la data a l'àrea 4. Si bé el grup decidí algunes qüestions menors, quedaren encara alguns assumptes per acabar d'estudiar més detalladament.

També queda pendent el desenvolupament d'un possible International Standard Serial Title (ISST) en el qual haurien de convergir les funcions que actualment s'assignen al títol clau, d'una banda, i al títol uniforme, de l'altra. Però aquest és un canvi important que, si es decideix, requerirà molts acords i estudis previs. De moment, la Library of Congress ha suggerit que es comencin a estudiar els costos del canvi, els beneficis que reportaria i les dificultats que suposaria desenvolupar aquest títol. El tema queda ajornat; tanmateix, no es descarta estudiar-lo més a fons en un futur pròxim.

La revisió mundial en paral·lel de la ISBD(M) i la ISBD(CR) ha palesat algunes inconsistències entre els diversos textos ISBD. Una de les més greus és la manca de coherència en el tractament dels títols dependents de seccions, suplement, etc., a l'àrea 1 i a l'àrea 5 de la descripció. És per solucionar aquests problemes que el grup que revisa la ISBD(CR) ha proposat l'anàlisi sistemàtica d'aquestes àrees en totes les ISBD per donar un tractament més coherent a tots els títols dependents. Aquesta tasca serà assumida probablement per l'ISBD Review Committee.

2.2.3 *Guidelines for OPAC displays*

El desenvolupament d'aquestes directrius ha passat per diverses etapes i són força els esborranys que s'han redactat fins ara per trobar un consens que sembla difícil. Els primers esborranys de les directrius, redactats per Martha Yee, van ser rebutjats per una part del grup de treball de la Secció de Catalogació quan ja havien passat la revisió mundial. Un esborrany posterior, redactat per Dorothy McGarry, va tenir la mateixa oposició. Actualment està en estudi un darrer esborrany redactat per un nombre reduït de membres del grup de treball en una reunió que tingué lloc a Amsterdam l'octubre de 2000. A Boston s'ha començat a revisar el nou text i s'ha acordat efectuar-hi alguns canvis estructurals abans de procedir a comentar-lo amb més profunditat. Certament, els catàlegs i les bases de dades estan experimentant canvis molt profunds i, en un entorn que canvia constantment i en el qual es posen en dubte els principis en què s'ha basat l'elaboració de catàlegs en les darreres dècades, és difícil redactar unes directrius que, sense ser complexes, ajudin els dissenyadors de sistemes i els bibliotecaris a oferir uns productes que potenciïn la recuperació de la informació i siguin senzills i clars d'emprar per a l'usuari final.

El grup de treball espera poder treballar el darrer esborrany en els propers mesos i arribar a una proposta consensuada de directrius perquè la Secció de Catalogació el pugui revisar cap al març de 2002.

2.2.4 *Working Group on the Use of Metadata Schemes*

Els dos objectius bàsics del grup de treball sobre l'ús d'esquemes de metadades són:

- Determinar un registre bàsic i mínim de metadades que pugui ser emprat per autors i editors, que millori la descoberta de recursos i que proporcioni, quan sigui apropiat, elements que puguin

- incorporar-se en registres bibliogràfics (de catàlegs).
- Proporcionar una guia (i, en última instància, directrius) a les biblioteques sobre quan cal emprar metadades i en quins casos cal emprar-les enfront de registres bibliogràfics (de catàlegs).

A la reunió de Jerusalem, el grup arribà a un consens sobre el conjunt següent d'onze elements mínims que es consideraren indispensables per a la descoberta i recuperació de recursos: nom assignat al recurs, matèria (inclòs l'abast geogràfic i temporal del recurs), data, versió, condicions d'ús, editor o font que fa públic el recurs, relació amb altres recursos, llengua o forma d'expressió, identificadors del recurs, tipus del recurs i font de la qual deriva el recurs. Cada un dels membres del grup de treball ha estudiat un dels elements i el seu ús en diversos esquemes de metadades, n'ha fet una proposta de definició i n'ha elaborat recomanacions sobre la utilització. Les propostes respectives es discutiren a Boston en una primera reunió del grup, on s'arribà a la conclusió que el conjunt mínim d'elements recomanats podia fins i tot reduir-se perquè es considerava que el document font pot expressar-se mitjançant algun tipus de relació i que la versió pot ser expressada a partir de qualificadors a l'element data.

La segona reunió del grup de treball sortí del congrés de l'IFLA i s'integrà a la reunió —també a Boston— del grup responsable de desenvolupar un perfil d'aplicació bibliotecari (*library application profile*) dins de la Dublin Core Metadata Initiative (DCMI LAP). Stuart Weibel, de l'OCLC, encetà la reunió exposant els beneficis que es poden obtenir de l'ús del Dublin Core, les dificultats que encara ha de superar, les aplicacions que s'estan fent d'aquest conjunt d'elements, i els objectius dels perfils d'aplicació específics per a comunitats determinades —entre ells, el destinat a la comunitat bibliotecària. A la segona part de la reunió, Rebecca Guenther, de la Library of Congress, presentà el perfil d'aplicació bibliotecari establert el 1999 i els seus objectius específics, i dirigí la discussió de cada un dels elements entre els membres del grup de la DCMI amb la participació del grup de treball de metadades de la Secció de Catalogació de l'IFLA. Certament, va ser interessant participar en aquesta reunió i comprovar de prop les moltes contradiccions d'un sistema que es desenvolupa volgutament d'una manera senzilla i simple per facilitar la recuperació en el web i que es va complicant —potser perquè el seu ús no està ben definit— per aproximar-se al registre bibliogràfic propi del catàleg —encara que ho faci amb recança, moltes reserves i una certa prevenció.

2.2.5 *Diccionari multilingüe de termes de catalogació*

La planificació d'aquest diccionari està ja bastant avançada, però l'elaboració pròpiament dita encara no ha començat. En la sessió oberta de la Secció de Catalogació, la responsable del projecte, Monika Münnich, presentà el projecte i els detalls de la seva elaboració: *Progress on the multilingual dictionary of cataloguing terms and concepts* (<http://www.ifla.org/IV/ifla67/papers/093-152as.pdf>).⁹ Els textos que seran la base del diccionari multilingüe són: ISBDs, FRBR, GARR, AACR2, DC, MARC 21 i UNIMARC.

2.2.6 *Anonymous classics*

S'ha començat a treballar en l'elaboració de la llista de títols uniformes de les literatures africanes. Una vegada més s'ha anunciat que la llista de títols de les literatures europees, enllestida ja fa anys, es farà pública al web de l'IFLA en els propers mesos per poder-ne fer la revisió final.

2.2.7 FRANAR (*Functional Requirements and Numbering of Authority Records*)

El grup de treball FRANAR va ser establert el 1999 dins del programa UBCIM (Universal Bibliographic Control and International MARC). Hi participen diverses seccions de la Divisió de Control Bibliogràfic, entre les quals hi ha la Secció de Catalogació. Els objectius bàsics del grup són definir els requeriments funcionals dels registres d'autoritats i estudiar la possibilitat d'un número internacional normalitzat de dades d'autoritats (ISADN) que faciliti l'intercanvi i l'ús de registres d'autoritats entre centres bibliogràfics nacionals. En la sessió oberta de la Secció de Catalogació es presentà un informe ampli dels objectius del grup i de la tasca que du a terme: Françoise Bourdon, *Functional Requirements and Numbering of Authority Records* (FRANAR).

2.3 La sessió oberta i altres activitats de la Secció de Catalogació

La sessió oberta de la Secció de Catalogació tingué lloc el dimecres 22 d'agost. S'hi presentaren els dos treballs ja mencionats de Monika Münnich i Françoise Bourdon sobre el projecte d'un diccionari multilingüe de termes de catalogació i el projecte FRANAR. Les altres dues intervencions anaren a càrrec de Patrick Le Boeuf i Barbara Tillett.

Amb el títol "The impact of the FRBR model on the future revisions of the ISBDs: a challenge for the IFLA Section on Cataloguing" (<http://www.ifla.org/IV/ifla67/papers/095-152as.pdf>),¹⁰ Patrick Le Boeuf revisà de manera sistemàtica les aplicacions i els usos que s'han fet de l'estudi de l'IFLA Functional requirements for bibliographic records (FRBR), així com les crítiques que ha rebut i els projectes que s'hi inspiren més o menys directament. En les seves conclusions, l'autor destacà l'interès que l'estudi ha desvetllat en determinats entorns, la qual cosa afavoreix que sigui una eina excel·lent per iniciar una revisió a fons dels textos ISBD de la qual es derivi un model nou que faciliti la interoperabilitat amb altres tipus de descripcions de documents. L'IFLA, com a impulsora de l'estudi i del model FRBR, té la responsabilitat de mantenir-lo i actualitzar-lo, estar informada dels projectes que l'empren i dels problemes que es presenten en aplicar-lo, de difondre'l i estimular-ne l'ús, i de preparar el seu futur a llarg termini a base d'investigar la seva interoperabilitat amb altres models.

El treball de Barbara B. Tillett, titulat "A virtual international authority file" (<http://www.ifla.org/IV/ifla67/papers/094-152as.pdf>),¹¹ presentà diversos models per elaborar una base de dades internacional i virtual de registres d'autoritats i assenyalà els punts a favor i en contra de cada un, així com les possibilitats que ofereix la tecnologia disponible per posar-los en pràctica. Una base de dades d'aquest tipus, amb registres d'autoritats provinents de diverses fonts nacionals, afavoriria la catalogació i estalviaria molts costos, ja que l'establiment de les autoritats és una de les activitats més cares del procés catalogràfic. Aquest fitxer internacional d'autoritats donaria, a més, el mateix valor a totes les formes d'un nom acceptades com a autoritzades pels centres bibliogràfics nacionals.

Els darrers anys s'han creat en el si de l'IFLA grups de discussió que tenen l'objectiu de debatre temes d'interès actual. Aquests grups, de caràcter més informal que altres unitats, es reuneixen durant el congrés en sessions obertes a tots els congressistes. L'any passat es creà un grup de discussió

sobre metadades que enguany ha estat inscrit a la Secció de Catalogació. Certament, les metadades estan de moda com ho demostra el fet que la convocatòria fos capaç d'aplegar més de 200 persones a dos quarts de nou d'un matí de diumenge. Tot i que l'IFLA recomana que aquests grups de discussió no es converteixin en presentacions formals, com que s'hi reuniren tantes persones no hi hagué gaires alternatives a aquesta opció. La sessió, doncs, s'organitzà en dues presentacions. En la primera, Erik Jul, de l'OCLC, féu una introducció bàsica del Dublin Core i del perfil d'aplicació bibliotecari destinat a l'aplicació del DC en entorns bibliotecaris. En la segona, es presentà el producte SFX, que proporciona una arquitectura que permet crear un entorn d'enllaços amb recursos acadèmics que provenen de diverses fonts i que poden estar allotjats en servidors diferents; els recursos enllaçats poden incloure: dipòsits de documents a text complet; bases de dades de resums, índexs i citacions; catàlegs en línia; citacions en articles de recerca, i altres recursos web.¹² Cada una de les presentacions fou seguida de discussions vives en les quals es mostrà que el tema de les metadades no està del tot resolt i que, en el seu estat actual, el DC encara té un públic a qui ha de convèncer.

En alguns congressos, la Secció de Catalogació organitza un seminari o taller de treball. Per a Boston s'havia planificat un seminari sobre Unicode que no es va poder dur a terme. Tanmateix, la Divisió de Control Bibliogràfic conjuntament amb UBCIM i el Permanent UNIMARC Committee organitzaren el seminari "Information exchange in the 21st century: formats and standardization" que prestà atenció sobretot als avenços al voltant de l'UNIMARC; també s'hi presentaren treballs sobre el MARC 21 i sobre el sistema ONIX, iniciativa de la indústria editorial per facilitar l'intercanvi de metadades entre editors i també amb l'entorn bibliotecari.¹³

3 La Divisió del Control Bibliogràfic

En tots els congressos de l'IFLA cada una de les divisions que la componen disposen d'una sessió oficial oberta on exposen els seus projectes, els de les seccions que en formen part i el programa del congrés de cada una d'aquestes seccions. La sessió oberta de la Divisió del Control Bibliogràfic tingué lloc el dilluns 20 d'agost i fou presidida per la McIlwaine, presidenta de la Divisió. S'hi anunciaren els projectes, les publicacions i els actes organitzats durant el congrés per les tres seccions que comprèn: Bibliografia, Catalogació, i Classificació i Indexació.

A part del programa i dels projectes de la Secció de Catalogació, ja mencionats més amunt, de les informacions donades en aquesta sessió cal destacar les següents: la reunió satèl·lit sobre el tema "Subject retrieval in a networked world", organitzada a Dublin (Ohio) per la Secció de Classificació i Indexació en les dates prèvies al congrés,¹⁴ i el seminari de treball organitzat per la Secció de Bibliografia conjuntament amb la Secció de Biblioteques Nacionals sobre el tema "What makes a good national bibliography even better? Current situation and future prospects".¹⁵ Els informes de cada una de les tres seccions i el de l'UBCIM estan publicats a la web del congrés; també s'hi troben els treballs presentats a les sessions obertes de les tres seccions. Cal destacar que la sessió de Classificació i Indexació va ser dedicada al tema "Education and Knowledge Organization", i que la sessió de Bibliografia, amb el tema "Bibliography: indispensable or redundant", inclogué una ponència interessant —i com sempre provocativa— de Michael Gorman.

4 Activitats i treballs del Comitè Permanent de la

Secció d'Educació i Formació

4.1 Les reunions generals del Comitè Permanent

El Comitè Permanent de la Secció d'Educació i Formació adscrita a la Divisió VII, d'Educació i Recerca, es reuní el dissabte 18 d'agost i el divendres 24 d'agost. La primera sessió fou presidida per Ken Haycock, de Canadà, president sortint, que, seguint l'ordre de l'agenda, explicà els tipus de membres que formen part de la Secció: els membres elegits, els corresponsals d'àrees geogràfiques poc representades i els observadors oficials, que són els presidents de taules rodones i altres grups relacionats amb la Secció o la Divisió. En el cas de la Secció d'Educació i Formació els observadors oficials són els presidents de la Continuing Professional Education Round Table (CPERT), del Social Responsibilities Discussion Group i de la User Education Round Table (UERT).

Al llarg de la primera reunió, el Comitè elegí els nous càrrecs de la Secció per al període 2001–2003: Susan Lazinger, d'Israel, antiga secretària, actuarà de presidenta; Terry Weech, dels Estats Units, de secretari, i John Harvey, de Xipre, continuarà exercint de coordinador d'informació i editor del butlletí de la Secció *SET bulletin*.¹⁶

Fetes les eleccions, el president i la secretària donaren compte dels temes següents: el nombre de membres de la Secció —un total de 241 membres que la fan una de les més nombroses de l'IFLA—; la publicació a IFLANet de les *Guidelines for professional library/information educational programs-2000*,¹⁷ aprovades el desembre de 2000; els projectes que, per diverses raons, no han prosperat —com ara l'elaboració d'una base de dades de qualificacions professionals i la d'un vocabulari amb termes especialitzats. Per la seva banda, els observadors oficials informaren d'algunes de les seves activitats, com ara l'organització per part de la UERT d'un seminari sobre formació d'usuaris que tingué lloc durant el congrés, i l'elaboració d'unes recomanacions sobre les responsabilitats socials de l'IFLA en el desenvolupament de les biblioteques redactades pel Social Responsibilities Discussion Group.¹⁸

En les reunions també s'informà de les activitats previstes per la Secció en els dos propers congressos. Per a Glasgow s'organitzarà un seminari, que tindrà lloc a la University of Strathclyde, sobre el tema "Driving change in the profession". Per a l'any 2003, es presentà una proposta de seminari que, amb el títol "E-learning for training in marketing and management of libraries", estaria organitzat conjuntament per la Secció d'Educació i Formació i la de Màrqueting i Gestió; el seminari tindria lloc a Ginebra abans o després del congrés de Berlín. El Comitè de la Secció també nomenà l'equip que organitzarà les activitats del congrés de Buenos Aires el 2004.

Al llarg de les reunions del Comitè Permanent també es repassaren i discutiren dues directrius internes que han de regir els procediments per a l'avaluació dels treballs que es presenten a les sessions obertes de la Secció i als seminaris de treball que tenen lloc durant els congressos, i unes terceres directrius per a l'organització conjunta de programes amb altres grups de l'IFLA o amb entitats externes relacionades amb la missió de la Secció.

L'agenda per a les reunions del Comitè Permanent era molt densa; això motivà que quedés pendent l'elaboració i la discussió del pla estratègic de la Secció per a 2001-2003. Aquest i altres temes es discutiran després del

congrés per mitjà del correu electrònic.

4.2 Projectes de la Secció d'Educació i Formació

Acabades les directrius per als programes de formació en Biblioteconomia i Documentació, la Secció té alguns projectes pendents com ara l'actualització de la *World guide to library and information studies education* —que seria la tercera edició d'aquest directori. En la darrera reunió del comitè, i després d'aconseguir una ajuda de l'IFLA, es decidí iniciar el projecte i cercar ajuda addicional. A part de la publicació impresa, s'elaborarà una base de dades que es mantindrà en línia amb la informació actualitzada. La responsable del projecte és Evelyn Daniel.

Un altre projecte que s'iniciarà properament és l'elaboració de la història de la Secció, encomanada a Russell Bowden i Ole Harbo. Finalment, la Secció rebé l'oferta de col·laborar en un estudi, iniciativa de la Secció de Màrqueting i Gestió, sobre l'ensenyament de la gestió en les escoles de biblioteconomia.

4.3 La sessió oberta i altres activitats de la Secció d'Educació i Formació

La sessió oberta de la Secció estava convocada amb el títol general de "Parameters of knowledge management within library/information science education". S'hi presentaren tres treballs que resumeixen estudis que investiguen aspectes diversos de l'ensenyament de la gestió del coneixement. El primer, "Perspectives on education for knowledge management", d'Abdus Sattar Chaudhry i Susan Ellen Higgins, presenta els resultats d'un estudi sobre l'ensenyament de la gestió del coneixement que es dugué a terme per donar resposta a les preguntes següents: qui s'encarrega de la formació en gestió del coneixement —dins de quina disciplina s'inscriu—; a quin nivell s'imparteix —primer o segon cicle—; quins continguts tenen els cursos generals; sobre què se centren principalment aquests cursos, i si hi ha diferències en l'enfocament depenent de la disciplina en què s'inscriuen. Els autors examinaren un total de 37 cursos de gestió del coneixement en universitats d'Austràlia, Canadà, Singapur, el Regne Unit i els Estats Units que foren seleccionats després d'una cerca exhaustiva en la web. Els resultats mostren que la majoria d'assignatures de gestió del coneixement s'imparteixen en cursos de màster i que són responsabilitat de departaments d'informació, comunicació o biblioteconomia (40 %), d'empresarials (35 %) o d'informàtica (14 %). Pel que fa al contingut, la majoria de les assignatures relacionades amb la gestió del coneixement inclouen els temes següents: conceptes generals i fonaments de la gestió del coneixement; eines per explotar el potencial del coneixement; estratègies emprades per les organitzacions per gestionar el coneixement, i sistemes de suport a les iniciatives de gestió del coneixement. De manera molt resumida es pot dir que els cursos que s'imparteixen en departaments d'informàtica estan més orientats als aspectes tecnològics de la gestió del coneixement; els de departaments d'empresarials i d'informació, comunicació o biblioteconomia posen més èmfasi en els aspectes de la gestió i la cultura organitzativa; en els darrers, sobretot, es dedica molta atenció a l'organització de la informació.

"A bounded or unbounded universe? Knowledge management in postgraduate LIS education", de Mark Brogan, Philip Hingston i Vicky Wilson, resumeix un altre estudi dut a terme a la School of Computer and

Information Science de la Edith Cowan University a Austràlia amb l'objectiu d'iniciar l'ensenyament de la gestió del coneixement i trobar-li el lloc adequat entre els cursos de biblioteconomia i documentació i els de tecnologia que s'imparteixen en aquella universitat. La base de l'estudi fou un qüestionari que es distribuï a bibliotecaris en exercici, professionals de les tecnologies de la informació, gestors d'informació, personal docent, etc. El qüestionari volia mesurar les preferències dels continguts de les assignatures, les opcions per impartir cursos de gestió del coneixement —formació continuada, dins d'un ensenyament ja existent, com un títol a part—, la demanda de personal qualificat en gestió del coneixement per part de la indústria, i les actituds cap a la gestió del coneixement. Si bé en el moment de presentar l'estudi les dades no estaven totalment analitzades, els autors presentaren els resultats obtinguts i una primera interpretació de les dades. Pel que fa al contingut dels cursos, les dades mostren que els enquestats donen molta importància als aspectes tecnològics de la gestió del coneixement —tecnologia d'Internet, sistemes basats en el coneixement, bases de dades, intranets i extranets, gestió de documents electrònics, etc.—, i als fonaments de la gestió del coneixement —taxonomies i mapes del coneixement, capital intel·lectual, funcions de la gestió del coneixement, etc. En canvi, hi ha una certa actitud ambivalent pel que fa a l'organització i la recuperació de la informació, i una majoria considera que el comerç electrònic no s'ha d'incloure en aquests cursos. Una gran part dels enquestats s'inclina per cursos intensius de durada curta i només una petita majoria creu que ha d'haver-hi un títol acadèmic específic. Els enquestats també consideren que les persones que tenen una formació en gestió del coneixement han de tenir moltes facilitats a l'hora de trobar feina; també mostren una molt bona disposició cap a la gestió del coneixement. Els autors conclouen que, de manera evolutiva, els bibliotecaris i documentalistes i els especialistes en tecnologies de la informació han de tenir un paper central en la gestió del coneixement si saben emprar les solucions tecnològiques apuntades al llarg del seu estudi.

El darrer treball presentat a la sessió —“Knowledge management: opportunities of IS graduates” d'Anne Morris del Department of Information Science, de la Loughborough University— informa dels resultats d'un estudi dut a terme per investigar la demanda que hi ha al mercat de gestors del coneixement i les capacitats que se'ls demanen. La recerca, que es dugué a terme per organitzar un programa en gestió del coneixement que ha de començar a la Loughborough University l'octubre de 2002, partí de l'anàlisi d'anuncis de treball en l'àrea de la gestió del coneixement publicats a la premsa, a revistes i a llocs web. També es féu un seguiment dels llocs de treball anunciats a base d'entrevistes per telèfon dels ocupadors directes i per mitjà d'un qüestionari enviat per correu electrònic a les empreses intermediàries. Els resultats que es dedueixen de les dades analitzades són certament interessants. L'autora conclou que la gestió del coneixement és una disciplina distinta, però molt relacionada amb la gestió de la informació; per això, els professionals de la informació ja tenen unes capacitats teòriques i pràctiques en gestió de la informació que són un component essencial de la gestió del coneixement. Fins ara els ocupadors han percebut els professionals de la informació no tant com a gestors sinó com a treballadors que proporcionen serveis als gestors. Tanmateix, sembla que aquesta actitud està canviant, ja que són força els anuncis de llocs de treball en gestió del coneixement que demanen graduats en Biblioteconomia i Documentació. Cal, però, que els estudiants d'aquestes escoles rebin encara més formació empresarial, de gestió i de tecnologies perquè puguin tenir un paper destacat en l'economia del coneixement i perquè les oportunitats existents en aquest camp no vagin cap a altres disciplines.

La Secció d'Educació i Formació organitzà també un seminari, estructurat

en una sessió de matí i una de tarda, que tingué lloc al Simmons College, una institució educativa creada fa cent anys i dedicada a la formació universitària femenina de primer cicle. En el College també s'imparteixen alguns ensenyaments de segon cicle —com per exemple els de Biblioteconomia i Documentació— que són d'educació mixta. Dels sis treballs programats, només se'n presentaren quatre, tres dels quals tractaven de diversos aspectes de l'educació a distància en els ensenyaments de Biblioteconomia i Documentació. "Reaching the unreached for library and information science education: a perspective for developing countries", de S. B. Ghosh, exposà la situació a l'Índia, on hi ha 5 universitats obertes i 60 universitats més que ofereixen cursos a distància. Ghosh explicà sobretot l'experiència de la Indira Gandhi National Open University, i insistí en el fet que els mètodes d'ensenyament s'han d'adequar als requeriments dels alumnes, a les seves capacitats i a les infraestructures disponibles.

Des de la perspectiva d'un país molt diferent, el treball de Terry Weech —"Extending the reach of library/Information Science Education"— exposà un estudi iniciat per la University of Illinois per analitzar l'impacte que tenen els estudis a distància, en les seves diverses modalitats, en l'atracció de minories als ensenyaments de Biblioteconomia i Documentació. De moment, les dades recollides sembla que indiquen que l'ensenyament a distància ha fet augmentar només molt lleugerament la presència d'aquestes minories en els ensenyaments. Ara es tracta de veure si aquestes dades es confirmen quan s'analitzin altres escoles.

Kathleen Burnett presentà una investigació de la School of University Studies de la Florida State University per determinar la importància de la interacció entre professor i alumne i entre els alumnes en l'èxit dels programes a distància mitjançant el web —"Interaction and student retention, success and satisfaction in web-based learning". L'estudi ha de tenir dues fases: en la primera s'analitzarà l'educació a distància de l'escola de la Florida State University; en la segona es farà un estudi comparatiu amb altres escoles. En la presentació s'explicà l'estudi pilot ja realitzat i el disseny de la investigació.

"Impact of Internet on Schools of Library and Information Science in Thailand" de Lampang Manmart, de la Khon Kaen University (Tailàndia), presentava l'estat de la qüestió de la integració d'Internet —i de les tecnologies en general— a les escoles de biblioteconomia i documentació de Tailàndia. L'estudi, basat en les respostes a un qüestionari enviat al professorat de setze escoles i en entrevistes als directors, mostra que, sobretot des de 1997, les escoles han anat integrant les tecnologies i que això ha comportat modificacions en els continguts dels cursos i també en el nom de les escoles.

El seminari celebrat al Simmons College es va acabar amb una visita molt completa a les seves instal·lacions —aules, laboratori d'informàtica, biblioteca i llibreria— guiada pel director i el professorat del centre.

Agost de 2001

Notes

- ¹ A. Estivill ha estat membre del Comitè Permanent de la Secció de Catalogació fins l'agost de 2001; des d'aquesta mateixa data ho és del Comitè Permanent de la Secció d'Educació i Formació de l'IFLA. En la Secció de Catalogació ha format part dels grups de treball Anonymous Classics, GARR, Guidelines for OPAC Displays i Use of Metadata Schemes.
- ² IFLA Council and General Conference (67è: 2001: Boston), *Conference programme and proceedings* (IFLA, 2001, latest rev.: August 14, 2001), <<http://www.ifla.org/IV/ifla67/pprog-e.htm>>. [Consulta: 29/08/2001].
- ³ Vegeu informació sobre la campanya de l'ALA a les pàgines web següents: *@your libraryTM* [en línia]: *the campaign for America's libraries* (American Library Association), <<https://cs.ala.org/@yourlibrary/>>. [Consulta: 29/08/2001]; *Get involved@your libraryTM* [en línia]: *the campaign for America's libraries* (American Library Association, 2001.06.13), <<http://www.atyourlibrary.org>>. [Consulta: 29/08/2001]. La informació de l'IFLA sobre la campanya es troba a la pàgina següent: *The campaign for the world's libraries* [en línia]: *fact sheet* (IFLA, c1995-2001, last revision: August 12, 2001), <<http://www.ifla.org/@yourlibrary.htm>>. [Consulta: 29/08/2001].
- ⁴ La llista comentada de prioritats s'ha publicat en el díptic: *IFLA's professional priorities* (January 2001). La notícia de la seva aprovació per la Junta Professional i el text comentat de les prioritats també es troba a l'adreça web següent: <http://www.ifla.org/V/press/pr02-01.htm>. [Consulta: 29/08/2001].
- ⁵ Vegeu informació sobre el projecte a: *Renardus* [en línia]: *the cleaver route to information* (Renardus, last update: 13 November 2000), <<http://www.renardus.org/>>. [Consulta: 30/08/2001].
- ⁶ *Guidelines for authority records and references*, 2nd ed., revised by the IFLA Working Group on GARE Revision (München: K.G. Saur, 2001).
- ⁷ *Structures of corporate name headings* [en línia]: *final report, November 2000* (IFLA Section on Cataloguing, Working Group on the Revision on FSCH, c1995-2000, latest rev. January 17, 2001), <<http://www.ifla.org/VII/s13/scatn/final2000.htm>>. [Consulta: 29/08/2001].
- ⁸ L'adreça següent dona accés als textos electrònics de les ISBDs: <http://www.ifla.org/VII/s13/sc.htm>.
- ⁹ Versió espanyola a: <http://www.ifla.org/IV/ifla67/papers/093-152as.pdf>.
- ¹⁰ Versió espanyola a: <http://www.ifla.org/IV/ifla67/papers/095-152as.pdf>.
- ¹¹ Versió espanyola a: <http://www.ifla.org/IV/ifla67/papers/094-152as.pdf>.
- ¹² Vegeu el lloc web amb informació sobre SFX a: *SFX, context sensitive reference linking* [en línia], <<http://www.sfxit.com/>>. [Consulta: 30/08/2001].
- ¹³ L'accés als treballs presentats al seminari que han estat publicats a IFLANet es pot fer des de l'adreça següent: <http://www.ifla.org/IV/ifla67/pprog-e.htm#7>.
- ¹⁴ Les actes del seminari seran publicades properament per Saur.
- ¹⁵ L'accés a tots els treballs presentats al seminari es pot fer des de l'adreça següent: <http://www.ifla.org/IV/ifla67/pprog-e.htm#7>.

¹⁶ El *SET bulletin* es publica tres vegades l'any. La seva versió electrònica està disponible a la pàgina web de la Secció a l'adreça següent: <http://www.ifla.org/VII/s23/seat.htm>.

¹⁷ *Guidelines for professional library/information educational program – 2000* (IFLA, c1995-2000, latest revision: April 6, 2001), <<http://www.ifla.org/VII/s23/bulletin/guidelines.htm>>. Vegeu la traducció catalana d'aquest text al número 6 de *BiD: textos universitaris de Biblioteconomia i Documentació* a l'adreça següent: <http://www.ub.es/biblio/bid/06estivi.htm>.

¹⁸ Les ponències presentades al seminari titulat "User education" estan disponibles a l'adreça següent: <http://www.ifla.org/IV/ifla67/pprog-e.htm#7>. Les recomanacions del Social Responsibilities Discussion Group estan publicades a la pàgina web del grup: <http://www.ifla.org/VII/dg/srdg/index.htm>.

Facultat de Biblioteconomia i Documentació
Universitat de Barcelona
Barcelona, desembre de 2001
<http://www.ub.edu/biblio> • [Comentaris](#)

[Citació recomanada](#) • [Metadades](#)
[UB](#) • [Facultat](#) • [BiD](#)